

Pensioenleeftijd kan omlaag

Verhogen pensioenleeftijd gemakzuchtige maatregel

Auteur:

[Ewoud Jansen](#) Fontys International Business & Management Studies

[Column](#) — Gepubliceerd: 16 december, 2011 in [Financieel Management & Control](#)

Mensen denken graag hetzelfde over iets. Niets zo fijn als lekker elkaar bevestigen onder de wollige deken van de consensus. Consensus en breed gedeelde overeenstemming. Ik heb er niet veel mee. Misschien omdat ik dwars geboren ben maar vooral ook omdat die fijne consensus vaak het gevolg is van op hol geslagen meningsvorming. Nu is iedereen het er over eens dat de pensioenleeftijd omhoog moet. Logisch. We worden ouder en om de pensioenen betaalbaar te houden moeten we langer werken. Zo klaar als een klontje toch?

Niet dus. Het verhogen van de pensioenleeftijd is een gemakzuchtige maatregel die intellectueel lui maakt en niet dwingt tot kritisch kijken waar we mee bezig zijn. Het is eenzelfde gemakzuchtigheid als het verhogen van de belastingen zonder te kijken naar nut en noodzaak van bepaalde overheidsuitgaven.

“Waar zijn we mee bezig?” Is dus mijn vraag. Laten we eerlijk zijn. Velen zijn bezig met onzin. Er wordt heel wat werk gedaan waar we met zijn allen niet veel of zelfs helemaal niets aan hebben. Natuurlijk, betrokkenen hebben er een daginvulling mee die voor hen plezierig kan zijn maar als maatschappij schieten we er niets mee op. Als we het belastingstelsel herzien bijvoorbeeld, dan kunnen we heel wat belastingambtenaren en consultants vrijmaken om die vervolgens iets echt waardevols te laten doen. En zo zijn er meer voorbeelden te bedenken van werk dat

gedaan wordt maar waar we eigenlijk niks mee opschieten. Waar we iets mee opschieten zijn producten en diensten die iets opleveren op de wereldmarkt. Waar we niets mee opschieten is ons bezig houden met werk dat het gevolg is van zelf opgelegde regels. Ik haal er wat cijfers en schattingen bij.

In 2010 waren er ongeveer 8.600.000 mensen aan het werk. Op basis van wat losse waarnemingen schat ik dat ongeveer 20% werk doet dat totaal niet relevant is. Daarnaast geldt dat voor de 80% die op zich wel zinnig bezig is er weer een productiviteitsverlies van 20% wordt geleden door zinloze regels en bureaucratie. Alles bij elkaar kunnen dus zonder reëel welvaartsverlies 3.096.000 mensen naar huis. En verder zitten ook nog steeds ruwweg 1.500.000 leden van de beroepsbevolking thuis met een uitkering. Bij elkaar een reservoir aan productiviteit dat een enorme buffer is om de kosten van vergrijzing mee op te vangen. Maar door simpelweg de pensioenleeftijd te verhogen is de kans groot dat we vrolijk doorgaan met onzinnig werk te verrichten.

Het is een hersenloze maatregel die de creativiteit remt. In plaats van de pensioenleeftijd te verhogen zouden we die beter kunnen verlagen. Dat zou pas echt een dwangmiddel zijn om een einde te maken aan allerlei vormen van bureaucratische bezigheids therapie. Iedereen moet natuurlijk wel zelf kunnen uitmaken of ie persoonlijk niet langer wil doorwerken. Als je met iets zinnigs bezig bent is dat natuurlijk pas echt waardevol en plezierig. Voor jezelf en voor de maatschappij.